
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évré 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyitórésze 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— IPOLYSÁGON —

Feljelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC

Megjelen
szombaton reggel.

A háboru.

Csapatunk visszafoglalták az uzsoki szoros. — Az uzsoki szoros mindkét oldalán kivetük az ellenséget. — Három napos harc eredménye. — Az uzsoki szorostól északnyugatra a Nagy-Ág és a Latorca völgyében a harcok még tartanak. — Német győzelem Craonnenál. — A németek 1400 méter széles arcvonalon több támaszpontot rohammal elfoglaltak, 865 foglyot ejtettek és 8 gépfegyvert zsákmányoltak. — St. Mihieltől délkeletre is elfoglaltak egy fontos támaszpontot. — Sikertelen francia és angol ellentámadások St. Mihielnél és Labasséanál.

A Kárpátokból már tegnap és tegnapelőtt is jó híreket hozott a vezérkari jelentés. De kétségkívül ma hozta a legjobbat, amit új offenzívánk eddig eredményezett. Az uzsoki szoros újra a miénk. Három napi harc után ismét birtokunkba jutott az uzsoki szoros, amelyet a mai vezérkari jelentés is a Kárpátok egyik legfontosabb hágójának nevez. Az uzsoki hágó a háboru folyamán állandóan elkésredett vetélkedés tárgya volt s az oroszok most újév napjától megszállva tartották. Hogy milyen súlyt helyeztek a birtokára, azt az bizonyítja, hogy különösen jól megerősítették s több, egymás mögött kiépített hadállással készültek fel a védelmére.

Karácsony előtt való napon közölte a vezérkar, hogy az uzsoki szorostól egy fontos magaslatot elfoglaltunk; karácsonyra érkezett meg a híre, hogy az uzsoki szorost újra visszafoglaltuk, majd hogy az uzsoki szorostól már Galiciában, több magaslatot vettünk birtokunkba. Január 2-án azonban már ismét azt kellett olvasnunk, hogy az uzsoki szorostól harcoló csapatainkat tulnyomó ellenséges erők elől kénytelenek voltak visszavonulni.

Most, január 27-ikére, megjött a hivatalos híre, hogy Uzsok ismét a miénk. A hágónak mind a két oldalán, a határmagaslatokon, foglaltak állást az oroszok, akiket ebből a rendkívül előnyös pozíciójukból mégis sikertült tegnap föltétlenül hátrányosabb pozícióban levő csapatainknak kivenniök.

Magyarország területén tehát csak a Latorca és a Nagy-Ág völgyében vannak még oroszok. A harcok itt — mint a mai jelentés közli — még tartanak, Ung azonban teljesen megtisztult, az uzsoki hágót visszazereztük s itt már csak az uzsoki hágótól északnyugatra folynak harcok, tehát immár galíciai területen. A Höfer-jelentésnek ezt az adatát megtoldhatjuk azzal, hogy az uzsoki hágótól északnyugati irányba vivő ut Siankira mutat.

Az oroszok ungi betörése ezzel véget ért. Mikor január elején tulnyomó ellenséges erők elől a hágótól hát-

rább kellett vonni csapatainkat, akkor az oroszok keserűen tapasztalhatták, hogy magának a hágónak birtoka még nem biztosította számukra a további előnyomulást, mert hátrább húzódott csapatunk az Ung völgyet keményen tartották. Épen ezért kísérelték meg az oroszok — mint ezt a január 8-iki vezérkari jelentés közölte, — hogy más uton is betörjenek Ungba. Ez a kíséreltetük a határszéli Ceremka-hegytől keletre eső magaslatokon folyt le, az uzsoki hágótól mintegy 15 kilométerre nyugatra. Az oroszok itteni előretörését azonban, mely a Lubnya-patak mentén akarta megkísérelni, hogy az Ung völgyébe ereszkedjék, csapatunk megghiúsították, sőt ellentámadásukkal az oroszokat messze visszaverték.

Az oroszok tehát ismét csak egyedül az uzsoki hágóra voltak utalva. Innen pedig nem boldogultak. Megelégedtek tehát azzal a sikerrel, melyet maga a hágó birtoka is kétségkívül jelentett. Elzárták csapatunk elől a Galiciába vezető itteni vonalat s az átjárónál elfoglalt állásaikat hatalmasan megerősítették, hogy ha sor kerülne a mi offenzívánkra, könnyebben utunkat állhassák.

Most azonban, hogy erre tényleg sorkerült, mégis el tudtuk őket kergetni egymás mögött többszörösen kiépített hadállásaikból is. Az uzsoki hágó újra a miénk. Míg az oroszoké volt, addig sem kellett nyugtalankodnunk, mert a hágótól délre, Magyarországra, sokkal nehezebb az előrenyomulás, mint északra, Galícia felé. Csak egy pillantás a térképre és meg lehet állapítani, hogy az oroszoknak sokkal nagyobb okuk van most, a nyugtalanságra, mikor Uzsokot elvesztették, mint volt nekünk addig, míg Uzsok az övék volt. Mert Uzsoktól Galiciába, Turka felé, az előnyomulásnak sokkal kedvezőbbek a stratégiai feltételei.

Az uzsoki hágó földjét nem tapossa már az ellenség. Talán lehet remélnünk a háboru szerencséjének forgandósága mellett is, hogy többé soha sem is fogja taposni.

*

A német császár ötvenhetedik születése napját pompás győzelemmel ünnepelhették meg katonái, a francia harctérnek ismét azon a vonalán, amely legközelebb esik Párishez. A soissons-i győzelem után most a craonnei magaslatokon vívták ki a teljes sikert.

A craonnei győzelem jelentőségét az adja meg, hogy a német csapatok kiveték magaslati állásaikból a franciákat és ezenfelül is leszorították a franciákat a magaslati terep déli lejtőjéről. Eszerint tehát a craonnei magaslatok most már a németek birtokában vannak és ezáltal elérték azt a célt, amit már Soissons-nál biztosítottak maguknak: uralkodnak az Aisne-folyó itteni átkelési helyén is.

Két hét mult el azóta, hogy Soissons-nál impozáns győzelmet arattak a németek és két hét elteltével újabb csapást mértek ellenségeinkre. A francia idegességet, türelmetlenséget és pesszimista hangulatot ez föltétlenül nagy értékben fokozni fogja. Ami pedig a legfontosabb: a craonnei győzelem a frontnak Reims felé terjedő részén is éreztetni fogja a hatását.

A németek egyébként a front egyéb részein is aligha maradnak tétlenek. Csak tegnap közölte a német hivatalos jelentés, hogy a labasséi csatornától délre az angol állásokat ezerszáz méternyi arcvonal szélességben rohammal elfoglalták és két fontos támaszpontot elhódítottak. Valószínű, hogy a legközelebbi napokban elkövetkezik ennek a győzelemnek is a kiaknázása. Két nap alatt a lassu lövészárokháboruban a németek két és fél kilométernyi szélességben előrehaladást tettek: olyan nagy eredmény ez, amely szinte fölbecsülhetetlen. Annak a jele ez, hogy a német csapatok elánja, harci kedve, készsége érintetlenül friss, míg az angol és francia csapatokon a kimerülés jelei kezdnek mindinkább mutatkozni.

Előrehaladtak a németek Verdun körül is: St.-Mihieltől délkeletre a franciák egy fontos támaszpontját elfoglalták. A franciák ellentámadással igyekeztek az elhódított állásokat visszafoglalni; de sikertelenül.

Labassée körül pedig az angolok megkísérelték, hogy a tőlük tegnap elhódított ezerszáz kilométer széles lövészárokat visszafoglalják, de eredménytelenül; támadásaik a németek tüzeiben összeomlottak.

A front egyéb részein nem történt semmi nevezetes. A franciák megszkott támadásai a chalonsi tábornál északi körzetben szüneteltek, az Argo-

neokban sem kísérleteztek ellentámadásokkal. Pont-á-Mousson körül csöndes volt a harc; a franciákat már nem csábítja Rajna.

A flandriai harcvonalon, Nieuportnál és Ypernnél csak ágyuharcok voltak. Nem támadtak már sem az angolok sem a franciák, sem a belgák; az angol hajók sem kísérleteztek, hogy a tengerpartot bombázzák. Annak a jele ez, hogy a német védelmi intézkedések végleg megdöntötték azt a lehetőséget, hogy az angolok csapatokat szállítsanak a belga tengerpartra és így hátba támadhassák a németeket.

A falu jegyzője.

(Választ Az Est ily című cikkére.)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az „Est” f. é. január 26-iki számában vezető helyen érdemesnek tartotta „A falu jegyzője” címen velünk foglalkozni. Nagyön nemes dolog a mikor egy újság hívatásának magaslatán áll, s a közvélemény informálásával le rántja a leplet minden immorális eseményről. De annál nemtelenebb a közpublikálás akkor, ha az valótlán dolgot a köztudatba úgy akar beállítani, hogy azzal az országban működő 5000 falusi jegyző jellemét és egyéniségét száználmas és aggasztó megvilágításba helyezi, mellettek kérelmetlenül pisztolyát szegzi! El vele . . .

Mégis csak megütközik az ember, hogy egy közéleti lapnak örvendő lap mint Az Est is, melynek kolportálásában talán az érdemtelenül meghurcolt „a falu jegyzőjének” oroszlányrésze van, a lap homlokán cikkezni mert oly valamiről és valakiről kit nem ismer, mit nem is tud! Mert ha a falu jegyzőjét ismerne, tudná mi az a hadisegély, úgy ily cikk Az Est hasábjain meg nem jelent volna.

A közvélemény szócsöve az újság, előfordul, hogy rosszul informálják s hamis hírt hoz. De boesánatot kérek, ott a hol 5000 ember köztisztviselői megbízhatóságáról, rátermettségéről van szó, ott így a mellüknek revolvért szegezni nem lehet.

A cikket igazságunk tudatában jobb érzésünk birtokában visszautasítjuk. Kérjük szíveskedjék nekünk ezen meghurcoltatásért elégtételt adni, mert az ország népét ily galádul informálni nem hagyhatjuk. De igaz, hisz csak a főváros közönsége előtt kell, hogy rehabilitáltassunk, mert alán annak minden rétege még nem ismerhet bennünket s elalálja hími rólunk, a mit Az Est ír. Az ország e nagy falu, úgy se hiszi el azt amit Az Est ír, mert ismeri a falu jegyzőjét. A falut ismeri, ismeri a hadisegélyt. Kívánatos lenne ha a cikkíró ur ki jönne a falura, hogy megtanulja mind azt, a miről országos cikket írt. Én a falu szerényen dotált mindenese ünnepelesen meghívom a kéthetenkinti segélykifizetéshez szemtanunak a segélyezési felvételhez fültanunak, hogy lássa és hallja, hogy megy ez a falun, mily munkát végeznek ezzel is a jegyzők. A segélytörvény nemes munka, abban rejlik a rugója annak, hogy a háboru okozta nyomor ország szerte enyhült. A hazájáért küzdő katoná nyugalommal szívében láthatja el a haza védelmét, mert tudja, hogy családja szükségét itthon nem szenved, s ha édes hazája pecsenyét nem is adhat, a mindennapi kenyér kijár a házbérséggel együtt mindenhol, mindenkinek! Nincs az országban egy jegyző, aki bárkit is elutasított volna, kinek a segély jogszerint kijár, természetesen, hogy e nemzeti nagy munka végrehajtásánál úgy a kir. kincstár érdekei szemmel tartatnak,

mint az *Ó nép* minden méltánylást érdemlő körülményei gondosan mérlegelteknek. S miért éppen a jegyzőt kívánta az Est kipellengérezni, hisz tudnia kellene, hogy minden polgári község autonómiájánál fogva önkebeléből választott egy segélyjélti bizottságot, melynek a jegyző csak a tollvivője, előadója. A segély jósága és mértéke fölött minden faluban az arra megválasztott bizottság dönt, s a kifizetést a községek pénztárosai teljesítik. Persze, hogy a törvény végrehajtásának első idejében általában fordultak elő bizonyos nehézségek, ezzel másol is találkozunk, mert ne feledjük el, hogy a mintegy 500 000 család segélyezése az egy napra eső közel egymillió kor-t kitévő pénz felosztása nem kicsinyelhető, s az általános mozgatás idejében, tüzetes utasítás hiányában, szinte lehetetlen volt a tévedések eikerülése. A jegyző ki az *Ó nép és államkincstár* között áll, derekasan felelt meg a várakozásnak. Mindenhol összetudta egyeztetni a két érdeket sérelem nélkül. Hogy mégis előfordul jogos panasz, ez nem a jegyző bűrére irandó. Mert bizony gyakran, sok helyen úgy áll a dolog, hogy a befolyt havi adópénzt jóval fölözi a segélyezésre váró szükséglet. Az így elő álló hiányt, mint ellátmányt a községnek az illetékes, sokszor 50 km. távolságra fekvő adóhivataltól kell kérnie, míg az így hiányzó pénz az ismert hivatalos retortákon keresztül a községhez jut kifizetés céljából, bizony a türelmetlen *Ó néptől* a jegyzőnek sok zaklatást kell elűrnie. panaszot meghallgatni. Így állt a helyzet Csikországban is. A hol kifogyott a kenyér bizony a sajátjából, a felpanaszoltból kell szegnie, saját erszényét megnyitnia, s mind ezt jó szívvel és lélekkel végezzük jegyzők. Elismerést és néptől sem várunk, az analfabétánál szív műveltséget ne keress, de nem kapunk a közvélemény szócsövével szem, mert az is ellenséges rosszindulat, s azt hiszi magáról, hogy a nép védelmét szolgálja a mikor ily igazságtalan képet fest a falu jegyzőjéről. Nem ismeri a falut . . . Nem a népet Ha ezt tanulni kívánja, jöjjön el hozzánk, éljen egy darabot le velünk s akkor . . . akkor nem fog bennünket ily bestiálisoknak, barbároknak fősíteni.

E világot megrázó eseményekben a falu jegyzője az egyik legkeresettebb világító fékya, fáradhatatlan önfeláldozással teszi az éjt is nappallá, találja irasztalánál pirakadó hajnal, csak hogy a nemzeti erőfeszítés nagy munkájában hazafias készsége kimutassa. Igen! Ilyen lelkiismeretes szerény mindenese édes magyar hazánk, a népek a falu jegyzője! Sokféle terhes munkánkat, a mindenre készség, és az éppen most elárvult népünk iránt is mélyen érzett részvétünk s hazaszeretefünk hatja át. Hisz minden ép-köz-láb embert elvittek a falunkból, csak a jegyző maradt itthon vigasztalni a kétségbeesetteket támogatni a nélkülözőket, egyszóval dolgozni a nép jólétért és a nemzeti győzelemért.

S éppen azért ha fájó sebet is ütött lelkünkön „Az Est” igaztalan szava s ha vérzik e miatt szívünk, egy pillanatra elfelejtjük a bennünket ért sérelmet, az igaztalan vádat, mert a mostani nagy idők további lázas munkára hívnak, s mink kik esüggedést nem ismerve zajtalan végezzük lelket ölé napi munkánkat, nem tartjuk érdemesnek a közszolgálatunk rovására a váddal éppen most továbbra is foglalkozni. Megyünk a magunk becsületes utján hallgatagon tovább egy új sebbel terheltben, melyhez erő, hazafias odaadást a multak hagyományából meritünk. Igaz munka igaz becsülést vált ki, s hiszem is, hogy ennek ideje is elkövetkezik. Hogy a falut ismerni tanulja, s megértse a falu jegyzőjét kérjük cikkíró urat forduljon kincses Kolozsvár nemes alispánjához Dózsa Endréhez, s kérje el tőle a jegyzőkről írt könyvét, vagy forduljon Dr. Filberger Gyula miavai főszolgabíróhoz, s kérje el attól a jegyző fényképét. De legjobb

ha elfogadja meghívásom, s jöjjön el most hozzánk, ha háboruba nem viszik, ha csak egy hónapra is, megtanulja ismerni a falut, a jegyzőjét. Meg látja, hogy az nem bán el barbáru a visszahagyott nép, nők s gyermekekkel, de, — a mi természetes is, — falujának atyja kezeli azokat jó és balsorsukban velük együtt a népet van! A csikmegyei alispán is ismeri az *Ó hazafias jegyzői kezét*, nem úgy érti *ő* az előhívott rendeletet a mint azt az Est kommentározza. S hiszem is, hogy ezt, — mint arra legilletékesebb — *ő* maga fogja magyarázni sietni.

Hogy minden panasz nélkül végezzük e pillanatokban is a nagy nemzeti munkát, illusztrálja egy a vármegyében megtörtént eset, miről a kir. irónak módja van meggyőződhetni, hogy ha az ipolysági kir. törvényszékhez fordul, hol éppen a segély pénzek megállapítása és kifizetéséből folyólag a jegyzőt, egy önmagáról megfelelkezett polgár hivatalos eljárása közben, hivatali helységben tettleg bántalmazta, s habár a kir. ügyészség a vádat képviselni vállalta, mégis a hivatása áldozatául esett jegyző, jajszó nélkül folytatja becsületes munkáját tovább népe jó léte érdekében mindaddig, míg az embergép bírja. Osztó igazságot találni itt is nehézség, durvaságot kell elűrni a néptől, a népet, a kötelesség teljesítésért. Ilyen K. kollegám esete is, a mikor a kenyérért való tülekedés közben őt majd agyon verte a nép, mert nem kapott anyyi segélyt mint *ő* számította, s nem akkor a mikor *ő* gondolta.

A falu népének olyik helyen az erkölcsi laza, s amikor éppen erkölcsöt nevelni volna az utcai elutasításra engedélyezett lapok célja, ily és hasonló cikkel éppen nem szolgálják ezen nemes törekvést, de neveljük a nép anarhiát, mely leüti a hivatalában a szociálmuzsáért dolgozó jegyzőt.

Ez izzó hőségben a harci hullámok megtisztítják a népek lelkét — leolvasztják a föld szennyét és salakját; hisszük egy felvilágosodottabb kor jövő előkészítője ez, melyben az emberek jobban megérik s megbeesülik egymást nem a mindennapi kenyérért való küzdelem adta kezükbe fegyverrel támadni a békés munkállót, a kötelesség teljesítőit.

Maga a panaszolt cikk olvastára önként eszembe jut Sipulusunk egy tárcája, mit a mai elfajult zsurnalisztika illusztrálására írt meg szellemesen, mikor a tejkéréskezdéssel a hatóság ébersége miatt Angliába menekülni kénytelen embert onnan dusan arannyal megrakva hajóra ülteti nem a honvágy miatt, mert hazátlan volt, — de mert már ott is égett a föld talpa alatt, s a földközön szunyadva övét a hajóskapitány oragutánzja lekobozta magával föl vitte az árboc kosárba s a piros öv tartalmát a sárgán csillogó aranyakkal célba vette a még mindig szunyadó tejanipulánst. Hol eltalálta — hol nem. Egyik arany a hajó fedélzetére másik a pengert fenszékére pottyant. A jayveszékelt pengertárost a kapitány már csak azzal nyugtathatta meg hogy a mi a fedélközre hullt összeszedette s mikor a majom már minden aranyat eldobott barátunk a folszedett vagonát áttekintette, látta, hogy éppen fele aranya van meg a mivel hajóra szállt. S ekkor emberünk is magába szállt mondván: Melah Melah vagy te egy igazságos Isten, a mi tej volt azt meghagyadt nekem a mi víz volt azt visszadtad a tengernek „Melah bleibt Melah!” *Morál*: Azt tartjuk meg a mi tiszta szín, érték! A mi hamis s félrevezető vessük el magunktól. — El vele . . .

Magyar jegyzők csiki jegyzők, ha az Est kipellengérezte is az Ország 5000 jzójét, mi a falu tudja, hogy erre okot nem ti szolgáltatatok a hiba nem a ti barbárságtok durvaságtokban nem törődömségtekben, — de másutt keresendő! A szívek népe tudja a főváros közönsége is tapasztalhatta térjete az alaptalan vád fölött bölesen napirendre azzal hogy a közért

való terhes munkálkodás hímes mezején elismerés nem csak megtöpött szárny, vérző seb akad.

További díszesség teljes munkára föl tehát! — A haza szeretetért!

Droszt Artur

Ipolyság v. első jegyzője
a Hontym. Jegyzők Egy-
előnöke.

A hétről.

január 30.

Kovács S. Endre dr. ünneplése.

Kovács Sebestény Endre dr. kir. tanácsos, vármegyei főorvos tiszletére e hó 23-án, vármegyei közszolgálatának 25-ik évfordulóján a vármegyei kórházban meleg és bensőséges családi ünnepet rendeztek.

A hadi kórház önkéntes nőápolónői élükön Oberndorff Hugoné grófnéval, és a labon járó sebesültek a kórház nagyertermében gyülekeztek össze. Megjelent az ünnepen vármegyénk főispánja Ivánka István, és Somogyi Béla cs. és kir. kamarás ahispán helyettesítésében Czompó Éde vármegyei főjegyző is.

Az ünnepeltet megérkeztekor lelkes éljenzéssel fogadták, kihez a főispán a következő beszédet intézte:

Nagyságos kir. Tanácsos, Tiszti főorvos, vármegyei kórházigazgató ur!

Kedves barátom!

Ma 25 éve, hogy a vármegye tisztii főorvosa, s ezzel a kórház igazgatója lettél. Jubileumos évszám, de ma azért még sem rendezünk számodra ünnepet, noha virág is van és fehér ruhás lányok is vannak jelen. Nem arravaló idők járnak. A hazafiak lelket ma egészen más gondolatok foglalkoztatják búbán, örömben. Más gondok kötik le. A haza sorsa. Amely még ma is kardélen libeg.

Nem engedhetünk azonban, hogy e nap minden megemlékezés nélkül szálljon el felettünk és feletted. A 25 év tevékenysége. De azért nem akarom érdemeidet elsorolni. Ékebben beszélnek erről a kövek és téglák, amelyekből e pavilonokat fölépítetted, az örökzöld és újra zöldülő fák, amelyekkel a terket beültetted, a háladálos szívek ezrei, kik kezed áldják s áldást kérnek tejedre a jó Istentől, mert nyavalyáiktól megszabadítottad s visszaadtad őket az életnek, elethivatásuknak.

Ezekkel szemben, ily tények mellett, a legékebb szónoklat is hiábavaló, hű beszéd lenne csupán.

A mai nappal befejezted közéleti naptód első kötetét. Melynek ugyan csak 25 lapja van, de minden lapján 365 sor és Te minden sorát becsületes munkássággal, nemes hivatásodban kötelességtudással, emberszeretettel, humani mussal, áldozatkészséggel, altruizmussal, mint polgár frázisok nélkül való hazafisággal, mint egyházad tagja farszokkodás nélküli vallásossággal írtad tele.

Adj a fölöttünkvaló s minden érdemet számontartó legfelsőbb hatalom, hogy közéletednek a mai nappal nyitott második kötetét, hasonló terjedelemben és hasonló tartalommal töltsetd meg S áldjon meg Téged a mi Istenünk érdemed szerint. Áldjon meg derek családoddal együtt. Akik nemcsak az otthoni tűzhelyen ápolják azt a meleget, amelyből a Te boldogságod fakad, de nemes hivatásodban is méltó segítő- és munkatársaid.

S én most Tőled még csak azt kérem, tarts meg továbbra is nagyabecsült barátságodba. Ugy engem, mint szűkebb családomat. De tartsd meg gondjaidba azt a mi közös nagyobb családunkat, a mi szeretett megyénket is. És mint orvos, légy neki továbbra is jöttevő tüzes Eskulópja, mint polgár áldozatra, önfeláldozásra kész hű fia.

A főispán üdvözlő beszéde után egy sebesült zászlós a sebesültek nevében szeretetteljes szavak között egy díszes babércsok-

rot, majd egy sebesült cseh önkéntes egy sajátkezűleg készült csatajelenetet ábrázoló festményt, végül Oberndorff Hugoné grófnő a Vörös Kereszt társelnöke egy gyönyörű eleven virágpárnát nyújtott át, melynek zöld alapján fehér szekfüvek közt a jubiláns kedvelt virágjából, piros szegfűből egy 25-ös szám volt kirakva.

Kovács S. Endre dr. könnyekig megindultan következő szavakkal fordult az ünneplő közönséghez:

Méltóságos Főispán Ur!

Mélyentisztelt közönség!

Mélyen meghat ez a váratlan és meglepésszerűen jött kitüntetés, hogy Méltóságos Főispán ur, az összes önkéntes ápolónők s ez a sok sebesült katona megjelentek az én igénytelen személyem hivataloskodásának 25-ik évfordulóján.

Ez a 25 év oly rövid volt és oly gyorsan telt el mint egy álom, s ezerm, hogy 25 év alatt keveset tettem, s ez az elismerés csak Méltóságod s a megjelentek végtelen jószágától származik.

De ez a gyorsan elmúlt 25 év mégis a hivatalos munkálkodás nagyobb részét foglalta magába. Kedves és szép 25 évre vissza gondolni, de az őszi rózsát juttatja eszembe: szép virág de az őszt jelenti, mely után a borongós ködös tél következik, melyet csak az fog derűssé tenni, ha Méltóságod és a nagyközönség meg tartja részemre továbbra is azt a kegyes jóindulatát, melylyel eddigi pályámon kísérni, és velem állandóan éreztetni kegyes volt.

Fogadják végtelen kedvességükért és jószágukért hálás köszönetemet.

Lelkes ovációk hangoztak fel a jubiláns szavaira, mire a szép kis ünnep véget ért.

A haretéri hősök kultusza.

A háborúval kapcsolatos társadalmi és hivatalos akciók között kétségtelenül a legrokonszenvesebb és legnépszerűbb lesz az, amelyet a Hadsegélyező Hivatal kezdeményezett azzal a kegyeletes és amellott hadtörténelmi és hazafias szempontból is rendkívül fontos águ eállal, hogy a haretéren hős halált halt magyar katonák emléke az utókor, az elkövetkezendő nemzedékek számára méltó módon megörökíttessék.

A Hadsegélyező Hivatal egíse alatt ebből a célból egy bizottság létesült „Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság” címen, melynek elnökei *Kirchner Hermann* es. és kir. altabornagy, a Hadsegélyező Hivatal vezetője és *Lukács György dr. v. b. t. l. orsz. képviselő*.

Ez a bizottság igen szoros és gondolatlan akarja megvalósítani nemes célját és pedig felhívást intéz az egész ország közönségéhez, hivatalos hatóságokhoz épu gy mint magánosokhoz, hogy minden adatot, amely haretereinken elesett hőseink halála körülményeire és a haretéren tanúsított hősi cselekedetükre vonatkozik, épu gy az elesett hősöknek rendelkezésére álló arképeit küldjék be a bizottságnak.

Az ilyenformán összegyűlt adathalmazt a bizottság hivatalosan hitelesíteni igyekszik s rendszerbe foglalva, mint a mai háboru emberi dokumentumainak okmánytárát, a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja.

Ez a nemes mozgalom, amely a komoly hadtörténelem számára is kétségtelenül nagyértékű becses adatokat fog eredményezni, de má-részt a jövő nemzedékek számára a hősi cselekedetek egész légióját fogja nemes példázatok gyanánt megörökíteni, hivatalva van arra, hogy lelkes vizsgálóra legyen az ország egész társadalmában, főként azokban a hajlékokban, ahol ma aggodó szeretettel figyelik a haretéren küzdő esahadtagok sorsát és gyászolják a hősi halottakat.

A Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság ez uton hívja fel az ország közönségét, az érdekelt családokat és testü-

leteket, hogy a fentjelzett adatokat az elesett hősök fénykép-ivel együtt címére (IV. Hajó utca 16, Budapest.) sürgősen küldjék be.

A közigazgatási bizottság ülése.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága február 6-án Ivánka István főispán elnöklése mellett rendes havi ülését tartja meg.

— **A nemzeti hadi kölcsön sikere.** A magyar hadikölcsön ragyogó sikerét számokra váltva tárja az ország elé Teleszky János pénzügyminiszter. A közzétett elszámolás *ezerszázhetvenmillió koronás* eredményt mutat, ennyi értékű kötvényt jegyzett a nagyszerű hazafias felbuzdulás, a magyar föld védelmére sietett lelkes áldozatkésztség. A nemzeti kölcsön sikerén két szempontból külön is örvendeznünk kell. Az egyik az, hogy demonstrálta a magyar tőke erejét, anyagi forrásának bőségét, azt az előttünk is szinte titokban maradt nagyméretű teljesítőképeséget, amely kifelé növeli hitelfűnkét és tekintélyünket, befelé új bizodalmat és reális reményeket gerjeszt. A másik az a meglepő ujság hogy a kistőke készségesen kereste föl a rentét, holott még csak nemrégén általános volt a megokolatlan huzódózás és idegenkedés. Ebből a szempontból tehát örömmel állapíthatjuk meg, hogy a hadikölcsön megtörte a kistőke közömbösségének jegét és a vékony pénzerecskék összefolyva hatalmas aranyzuhattaggá duzzadtak, mint a tőkében leg-erősebb nyugati országokban. A járadéknak föltétlenül jövője van a magyar piacon a most szerzett tanulságok szerint. A magyarság gazdasági erejét, izmos fiatalágát revalálta a hadikölcsön s ha a esatutereken győzelem kíséri küzdő fegyvereinket, a győztesek aranykönyvében ott lesz mindenki, aki filléreivel vagy millióival a diadal anyagi föltételeit megszerzte.

— **A főgimnázium első féléve.** Az ipolysági főgimnáziumban e hó 30-án zárják le az első félév szorgalmi idejét, melynek eredményéről a tanulók kikapják a félévi értesítőt. A második félév megszakítás nélkül február elsején veszi kezdetét.

— **Ujabb népfőlkelő sorozás** A népfőlkelésről szóló 1886. évi XX. t.-e. alapján a m. kir. honvédelmi miniszter f. évi 500. eln. sz. alatt kelt rendelete folytán mindazok a népfőlkelésre kötelezettek akik 1. az 1896. és 1895. évben születtek, 2. akik az 1891. évben születtek, azonban a sorozó vagy vegyes felülvizsgáló bizottság által az 1914. év végéig fegyverképtelennek osztályoztattak, illetőleg katonai vagy honvédfelülvizsgáló bizottság által a közös hadsereg (haditengerészet), a honvédség, vagy a esendőrség kötelékéből az 1914. év végéig elbocsátattak; 3 akik állítási kötelezettségüknek, mindeddig még nem tettek eleget; 4. akik az 1878. évi január ho 1-e és 1890. évi december hó 31-ike között születtek és a magyar állampolgárságot honosítás útján szerezték meg;

5. akik az 1878. évi január hó 1-e és 1890. évi december hó 31-ike között vagy az 1892. 1893. és 1894. években születtek, azonban a múlt évi szeptember hó 11-én, illetve október hó 17-én kelt hirdetésekkel elrendelt népfölkelési bemutató szemlén mindeddig bármely okból nem jelentek meg: most záros határidő alatt összeírás, és népfölkelési igazolvány és utalási lap elnyerése végett záros határidő alatt jelentkezni tartoznak. Az egyes községek e jelentkezési határidőt falragaszokon, illetőleg dobszóval tették közzé. Mindazok a népfölkelésre kötelezettek, akik ekként összeíratlak, kötelesek a folyó évi február hó 18-tól jelentkezni, ahol alkalmasságukhoz képest osztályoztatni fognak. A szemlére való idézés behívási parancsal történik, aki behívási parancsot folyó évi március hó 15-ig nem kapja, az tartozik a lakóhelye szerint illetékes bemutató szemlebizottságnál valamely szemlenapon behívási parancs nélkül is jelentkeznie. Az alkalmasságot osztályozott népfölkelésre kötelezettek bevonulásuk idejéről külön hirdetmény útján fogják értesíteni. Azt a népfölkelésre kötelezettet, aki a behívási parancsnak nem tesz eleget, karhatalommal vezetik elő, s a katonai behívással szemben tanúsított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. törvényeink 4. §-a alapján két évig terjedhető börtönnel büntetik.

— **Orosz fogságban.** Magyar Béla dr. ipolyság kir. törvényszéki jegyző, kinek az orosz harcterről halála hírének közölték, de ki megsebesülten orosz fogságba esett, következő tábori lapot küldte Budapestben lakó bátyjának:

Csita 1914. dec. 21

Lieber Bruder! Ich bin in russischer Gefangenschaft in Sibirien, in Csita interniert. Bin gesund und es geht mir wohl. Es ist hier nicht sehr kalt nur hier und da fällt der Thermometer unter C 40 grad. Die Gegend ist prachtvoll. Wir wohnen zwischen Gebirge von schönen Waldungen, umrungen, Ich wurde am 26. oktober festgenommen und die Reise hierher dauerte vier Wochen. Ich küsse euch alle vielemals und herzlichst dein

Béla.

Magyarul!

Kedves Bátyám! Én Szibériában orosz fogságban vagyok, Csitába internálva. Egészséges vagyok és jól megy sorom. Itt nincs nagy hideg, csak néha esik a légsúlymérő 40 fok alá. A vidék nagyszerű. Hegyek között lakunk, szép erdőktől övezve. Október 26-án fogtak el, és az ide utazás négy hétig tartott. Sokszor és szívből csókol benneteket

Béla.

— **Hatóságok a lisztuzsora ellen.** Nyitráról jelentik: Az egyik nyitrai gőzmalom ellen több panasz érkezett az illetékes hatósághoz amiatt, hogy a kormány által rendeletben megállapított lisztárakat nem tartja be, hanem a maximális áron felül még minden zsák liszt után öt korona külön díjat szedett. A feljelentés alapján a város rendőrkapitánya eljárást indított a malom igazgatója ellen és el is ítélte őt a kivételes intézkedésekről szóló

törvény alapján kihágás címén *tíz napi elzárásra és száz korona penzbírságra.*

Temesvárról táviratozzák a Magyar Kurirnak: A város rendőrkapitánya Prochaska Ede malomigazgatót, a temesvári műmalom társulajdonosát a kivételes törvény alapján *két heti elzárásra* ítélte, mert a liszt maximális árát illető rendelkezést kijátszotta.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Ipolyság képviselőtestülete e hó 25-én közgyűlést tartott, melyen folyó ügyeket tárgyaltak.

— **Hó, fagy.** Közel két hónapi kétségbeejtő lucskos, esős idő után végre szép télre fordult az idő. Két napig havazott, és tegnap óta tiszta, hideg fagyos tél köszöntött ránk.

Most minden gondolatunk katonáinké és csak természetes, hogyha az időjárás megfordul: első pillanatban az jut eszünkbe, vajjon megváltozott-e az idő „fenn” is „lent” is, vajjon nem gátolja-e őket, vajjon segítségükre van e abban a gigászi munkában, a melyet hei hónapja végeznek? . . . Az utcákat vastag szőnyeg borítja, a háztető vakító fehérsége bevilágít a szemből levő szobákba, de most nem örülünk semminek, a mit a tél hoz számunkra: a számkónak a korcsolyának, a ródlinak. Most mindez csak azt jelenti számunkra, hogy itt a tél és talán meghozza annak a diadalmos befejezését, a mit még a nyáron kezdtek s ősszel, korlátlan vitézül folytattak nagyszerű katonáink . . .

— **Vegyünk Vörös-Kereszt bélyeget.** A Vörös Kereszt Egylet honfitestületi választmányának elnöksége ez uton is felkér mindenkit, hogy vegyen vörös-kereszt jótékonyági bélyeget. A művészi kivitelű jegyek jóvédelme a Vörös-Kereszt Egylete alapjainak gyarapítására fordítatik, tehát oly magaslatos és hazafias célt szolgál, amelynek teljes erejű támogatása a mai időkben elsődleges hazafias kötelesség. — A jótékonyági bélyeg ára 10 fillér. Kapható a választmány titkárájánál és annak távollétében a vármegyei iradalmazgatónál. Azonkívül a 6 járási fősztorgabúnál és Korpona polgármesterénél.

— **A z. b. kötelező bejelentése.** A miniszterelnök a zab maximális árát súlyminőségre való tekintet nélkül 24 koronában állapította meg és elrendelte, hogy mindazok, akiknek zabkészletük van, kötelesek azt községekben az eljárásnál azonnal bejelenteni, ahol azt nyilvántartásba veszik.

— **A gabonakészlet lefoglalása.** A kormány 240/1915. M. E. sz. nagyfontosságú rendelete felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy a közigazgatási hatóságok útján lefoglalhassa az Országos Gazdasági Bizottság részére a buza, rozs árpa, és zab készleteket. A rendelet szerint mindenki köteles a közigazgatási hatóság által a földművelésügyi miniszter meghatalmazottjának közreműködésével hozzá intézett felszólításra a buzából, rozsából, árpából és zabból birtokában levő készleteket feltárni és a készletnek azt a mennyiségét, a mely a saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapítandó mértékét meghaladja, a hatóságilag megszabott legmagasabb áron készpénzfizetésért az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni és vagy azonnal vagy pedig négy héten belül abban az időpontban, a melyet e végből a földművelésügyi miniszter vagy meghatalmazottja kítűz, a kijelölt legközelebbi vasúti vagy hajóállomáshoz szállítani. Hogy saját szükségletére kinek mennyire van szüksége azt a közigazgatási hatóság állapítja. Megállapítása ellen három napon belül felelkezni lehet alispánhoz, illetve polgármesterhez, onnan pedig szintén három napon belül a földművelésügyi mi-

niszterhez. A hatóság azonnal átveheti a készletet, de ha át nem veszi, joga van zár alá venni. A ki eltávolítja készletét, vagy azt elrejté, vagy a zár alá vett részt felhasználja, vagy elidegeníti, két hónapig terjedhető elzárással büntethető.

— **Megőrült tanító.** Nagy Miklós 29 éves r. kath. imámi kántortanító a miatt való felelmeben hogy katonának kell mennie megőrült. Már napokkal ez előtt mutatkoztak rajta, az elmezavar tünetei, így az iskolai felvételi naplóba a község legöregebb embereit írta be, de ezen tettéből arra következtettek hogy talán alkoholt nagy mennyiségben fogyasztott, míg ma kitört rajta a téboly. Beszállították a balassagyarmati közkorház elmebajos osztályára.

— **A denaturált iparsó ára.** A kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a pénzügyminiszter a denaturált iparsó árát az 1915. évre is ugyanugy állapította meg, mint 1914. évben volt. Vagyis a tiszta iparsó ára 100 métermázsán aluli mennyiségben métermázsánként 2 kor. 57 fill., a tisztítatlan iparsóé pedig 2 kor. 17 fill. Egyszáz métermázsá vagy azontul mennyiségnél az ár métermázsánként a tiszta iparsónál 2 kor. 20 fill., a tisztítatlan iparsónál 1 korona 80 fillér. Ezen árak a szigetkamara, illetőleg a marosújvári denaturáló telepről járó vasúti szállítási díjakkal emelkednek.

— **Egykoronás bankó, félkoronás ércpénz.** A háborús állapot legelső időszakában tapasztalt aporopéazhiányt a kétkoronás bankjegyek kibocsátása csak részben tudta eloszlanni. Már a háború első időszakában is hangsúlyozták, hogy kívánatos volna egykoronás papírpénzek kibocsátása is. Amint értesülünk, az egykoronás bankjegyek készítése immár folyamatban van. Egyenlőre csupán husz millió darab papírpénz kerül a forgalomba, a további mennyiségek előállítását a szükséglet és a későbbi állapotok fogják meghatározni. A pénzforgalom egyszerűsítését és a megkönnyítést szolgálja továbbá az a terv is hogy a váltópénzek szaporítása céljából félkoronás nickeldarabok bocsátassanak ki. Tekintettel arra, hogy az osztrák-magyar monarchiának váltópénz kontingense meglehetősen kicsiny, már többször merült fel az a kívánság, hogy a nikkelpénzek szaporíttassanak. Jelenleg ugyanis mindössze 48 millió korona értékű husz filléres van kibocsátva, amely mennyiség aránylag igen mérsékeltnek mondható. Valószínű tehát, hogy 60 filléres nikkelt váltópénzek kibocsátására már legközelebb sor kerül.

Hirdetéseket és reklámokat jutányosan közöl a kiadóhivatal.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma mélynyomásu borítékán báró Burian István, a monarchia új külügyminisztere arcképét közli. Hátsó oldalát Az Érdekes Ujság és a Kis Érdekes 3000 koronás díjaira beérkezett pályamunkák közül ifj. Csálák Gusztáv „Sebesültek elhordása a harc után” című felvétele díszíti. Első cikke a forrongó Albániát s a nevezetessé vált dedeagaci bolgár kikötőt mutatja be, másik illusztrált cikke pedig a németek előhaladásáról Lodz alatt hoz érdekes felvételeket Jenő főherceg, a déli hadsereg új főparancsnoka, zsákmányolt orosz ágyuk a kolozsvári Mátyás szobor előtt a felrobant zimonyi hid, menekülők a trencsén-

tepliczi fürdőkabinaiban, József főherceg katonái között, egy elfogott orosz repülőgép, ékszer-árverés az Augusztá-alapnál, legérdekesebb képei az új számnak. Gazdag szépirodalmi rovat, Az Asszonyok Érdekes Ujságja egészíti ki a számot, mely Hősök galériája cím alatt folytatja a háboruban elesett hősök arcképeinek közlését.

(*) Az Ország-Világ ez a kitünően szerkesztett szépirodalmi lap az új évben is igyekszik régi jó híréhez méltó lenni s gondosan megválogatott képei tájékoztatnak ugy a háboru egyes eseményeiről, mint a közélet változásairól. Az Ország-Világ e héten megjelent 4-ik számának szépirodalmi részében a következő írók és poéták szórakoztatják az olvasóközönséget: dr. Váradi Antal, dr. Falk Zsigmond, Flégl József, Kersék János, Erdődi Mihály, Vissnyovszky Rezső, Mátrai Ferenc Béla, Miskey Erzsike, stb. Képei közül a következőket említjük: Francois Lajos. Hívós József, Hívós János arcképei. Hadsergünk ski-osztálya (5 kép), Hogyan nevelik fiaikat a háborura (6 kép), A kassai Vöröskereszt-kórház (2 kép), Angol lovas katona (2 kép), és négy igen szép eredeti felvétel a galíciai harcokról, az Ország-Világ harctéri fényképészétől. — Rendes rovatok: Színház, Irodalom, Művészet, Hírek, stb. — Az Ország-Világ előfizetési ára egy évre 16 K. disz-példány 50 K. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest V. Hold. utca 7. sz. Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal.

Remek újvíj ajándéka a lapnak: az Ország-Világ Almanach már megjelent. Uj leőfizetők szintén igényt tarthatnak reá.

(*) A Vasárnapi Ujság január 24-iki száma ismét folytatja ama harctéri képek közlését, melyek e lapot nevezetessé, a mai nagy idők leggazdagabb és legteljesebb kronikájává tették; az összes harcterekről ad, most is érdekesebb érdekesebb képeket. Közli ezenkívül az olaszországi földrengés képeit báró Burián külügyminiszter arcképét. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Sztrokay Kálmán, a harctéren küzdő irónk eikke a tüzről, Binder-Kriegelstein elbeszélése. Egyéb közlemények: irodalmi cikkek s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona a Világ-kronikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a Képes Néplap a legolcsóbb ujság a magyar népszámára, félévre két korona 40 fillér.

(*) A gibraltári összeesküvők. Rákosi Viktor új ifjúsági regényt ír, mely az angol viszonyokból rajzol képet, kapcsolatban a mai eseményekkel s a kitünő író legérdekesebb munkái egyikének igérkezik. A pompás regény Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás hasábjain jelenik meg s máris nagy népszerűsége jutott kis olvasók között. Ugyanez a január 24-iki szám közli Lévy József szép versét, Benedek Elek meséjét, Dörmögő Dörmögő mulatságos hadi tetteinek ujsoroztatát a máramarosi harcokban, Rudnyánszky Gyula egy hátramaradott kis szindarabját, érdekes bűvészmutatványokat, Zsiga bácsi mulatságos mókáját, képeket a háborúból. A rejtvények szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona, 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

NYILTTÉR.

Másolat.

Az ipolysági kir. járásbíróság.

1914. B. 174/4 szám.

Ő Felsége a király nevében.

Az ipolysági kir. járásbíróság mint büntető bíróság rágalalmazás vétsége miatt Mangold Fülöp ellen indított bűnügyben a főmagánvádló vádja felett Fejérváry Géza dr. kir. aljárásbíró és Tóth János jegyzőkönyvvezető részvételével Váradi Jakab dr. ügyvéd magánvádló képviselője és a szabadlábbon lévő vádlott és védő jelenlétében Ipolyságon, 1914. évi március hó 30. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján, a vád és a védelem meghallgatása után meghozta a következő

í t é l e t e t:

Mangold Fülöp vádlott, 34 éves, izraelita vallásu, ipolysági születésű, ipolysági lakos, magyar állampolgár, nős, biztosítási ügynök, irai olvasni tudó; vagyontalan, bűnös a Btk. 258 §-ába ütköző rágalmazás vétségében, amelyet úgy követett el, hogy 1913. év december és 1914. év január havában Honfűzésgyarmaton több, — habár nem együtt lévő személy előtt azon tényt állította a Hungária általános biztosító részvénytársaság budapesti bej. cégről, hogy az nem képes fizetni, megbukott, — a mely tény — valóságára cse-tében — a tárgyalás üztetének vezetésével megbízott személyek ellen a bünvádi eljárás megindításának okát képezte, vagy azokat a közmegevetésnek tenné ki.

A kir. járásbíróság ezért:

Mangold Fülöp vádlottat a Btk. 258 §-a alapján azonban a Btk. 92 §-ának alkalmazásával 60 (hatvan) korona pénzbüntetésre mint főbüntetésre, ezenfelül 20 (husz) korona pénzbüntetésre, mint mellék büntetésre ítéli, a pénzbüntetést behajthatatlansága esetére a Btk. 53 §-a alapján összesen 4 (négy) napi fogházra kell átváltogatni.

A pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével az ipolysági kir. járásbíróság vezetőjénél az 1892: XXVII t.-c. 3 §-ában meghatározott célra megfizetni.

A vádlott a Bp. 480 §-a értelmében köteles az eddig felmerült 15 kor. valamint az ezután felmerülő bűnügyi költséget az állam kincstárának megtéríteni de e költségeket a kir. járásbíróság az 1890: XLIII t.-c. 4 §-a alapján egyelőre behajthatatlannak nyilvánítja.

Köteles a vádlott a Bp. 489 § a értelmében a Hungaria általános biztosító r. t. sértettnek 30 koronát ügyvédi költség fejében az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni.

A magánvádló által előterjesztett kérelem folytán a Btk. 247 §-a alapján elrendeli a kir. járásbíróság, hogy ezen ítélet jogerőre emelkedése után egész terjedelmében, indokaival együtt az Ipolyságon megjelenő „Honti Lapok” című heti lapban az ítélt költségeire közzététessék.

Az ügyvédek díja fejében a Bp. 485 § a alapján Váradi Jakab dr. ügyvéd részére a Hungaria általános biztosító részvénytársasággal szemben 30 koronát állapít meg.

Indokolás:

Vádlott tagadásával szemben Elek József (Varga) Nyirő Bálint és Varga András (Korpádi) hitelt érdemlő, érdektelen tanuk esküvel megerősített vallomásának a kir. járásbíróság beigazoltnak találta a rendelkező részben leirt tényállást.

Miután pedig azon állítás, hogy valamely kereskedelmi társaság „megbukott,

nem tud fizetni,” nem csak arra alkalmas, hogy a kereskedelmi társaság hitelét meg-ingassa, de egyben arra is alkalmas, hogy a működésben levő, fizetésképtelenségét be nem jelentő kereskedelmi társaság üztetének vezetésével megbízott személyek ellen a bünvádi eljárás megindításának okát képezze és ille öleg azokat közmegevetésnek tegye ki, mert az üztetnek a beállott fizetésképtelenség dacára való folytatása és illetőleg a esődkérvény beadásának elmulasztása nem csak erkölcsileg elítélendő hanem a büntető törvény szerint büntetés-sel is sujtandónak kimondott büncselekményt is képez: mindezekből kétségtelen, hogy a vádlott által a magánvádlóként fellépő Hungaria általános biztosító részvénytársaság bej. cég ellen beigazoltnak használt tényállítás a Btk. 258 §-ában meghatározott rágalalmazás vétségének összes törvényes alkotó elemeit magában foglalja;

miután pedig továbbá a vádlott ellen a magánindítványt az arra jogosított magánvádló terjesztette elő;

és miután végre a vádlott javára sem a büntethetőséget sem a beszámítást kizáró ok fenn nem forog:

mindezek alapján vádlottal a Btk. 258 §-ában meghatározott rágalalmazás vétségében bűnösnek kimondani, s amiatt elítélni kellett.

A büntetés kiszabásaival enyhítő körülményül volt mérlegelendő vádlott büntetlen előélete. A kir. járásbíróság ezen enyhítő körülményre de különösen figyelemmel arra is, hogy vádlott foglalkozása és társadalmi állásapál fogva a szabadság veszítés büntetésnek a valóltára nézve egyé-nileg túlszigoru hatása, eredménye volna ennélfogva a Btk. 92 §-ának alkalmazását helyén találta és így a kiszabott büntetés nem csak törvényes hanem egyben az elkövetett büncselekménnyel és a vádlott bűnösségével arányban álló és méltányos is.

A Bu. 1 §-ának alkalmazásának feltételei nem forognak fenn, mert a vádlott javára különös méltánylást érdemi ok nem észleltetett és mert a büncselekmény majdnem aljas indokból elkövetettnek tekintendő, az aljas indok pedig egyenesen kizárja a Bu. 1 §-ának alkalmazását.

A vádlott által hivatkozott tanuk kihallgatását azért mellőzte a kir. járásbíró-ság, mert a büncselekmény elkövetését igazoló tanuvallomásokkal szemben a nemleges körülmény igazolása helyt nem foghat.

A rendelkező rész egyéb intézkedése a felhívott törvényszakaszokon alapul.

Ipolyság, 1914. évi március hó 30.

Fejérváry Géza dr. s. k.
kir. albró.

A másolat hitelül:

Tormay
kezelő.

Hirdetések.

Császárfürdő Budapesten. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévvízü radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használtatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld **Az igazgatóság.**

ORVOSOK

a legjobb köhögés elleni szerek
jelezzik a

KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás,
szamárhurut, katarus,
nyakfájás ellen, továbbá
meghűléselleni megóvásra.

6100 bizonyítvány orvosoktól és
magányosoktól bizonyítja
a biztos hatásnak.

Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill., doboza
60 fillér. Kapható minden
gyógyszertárban és drogériá-
ban. Ahol ez nincs ott fordul-
janak direkt

Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

Jò házból való fiu
nagyobb vidéki nyomdába

tanulóul

felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban

**Mi lesz
tavasszal?**

ezen tőri a fejét most sok ezer ember! Ha a közönség továbbra is olyan odaadással és alaposan fogja támogatni a hatóságokat egészségügyi intézkedéseiben mint eddig, akkor tavasszal nem fogják fejüket a ragályos járványok, a kolera, a küteges tifusz, a vérhas.

Ellenségeink hadseregében a kiütéses tifusz nagy számban található és e betegség terjedését különösen a tetük közvetítik, miért is ellenük védekezzünk alapos fertőtlenítéssel.

Kezünket és arcunkat **LYSOFORM SZAPPAN-**
NAL mossuk meg és a mosdó és fürdővizhez adjunk kevés **LYSO-**
FORM fertőtlenítőszeret. A butorokat reggel töröljük át 3%-os **LYSO-**
FORM oldatba mártott ronggyal, ugyanígy suroltassuk fel a puha fapad-
lókat. Piszkos fehérneműt ajánlatos zsákba összegyűjteni és azt 3 %-os (olesó)
eyers lysoform oldatba 24 óráig beáztatni s csak aztán mosatni.

TANULJUNK MEG FERTŐTLENITENI

s e célból kérjük ingyen és bérmentve az „**EGÉSZSÉG** és
FERTŐTLENITÉS“ című tanulságos könyvecskét.

Dr. **KELETI** és **MURÁNYI** vegyészeti gyárából **UJPESTEN**.

A Nigrovich-féle 6 fajta

KÖZSÉGI VÁLASZTÁSI

nyomtatvány kapható:

Neumann Jakabnál

Ipolyságon.

1 IV 4 FILLÉR.